

Izhaja

vsak četrtek, ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za in s e r a t e se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXV.

V Celovcu, 14. junija 1906.

Štev. 24.

Današnja številka obsega 6 strani.

Slovinci! Zakurite na večer 4. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

Nova vlada!

V desetih letih dobili smo deseto novo vlado: slab gospodar, slabi posli, ki toliko menjavajo. Sila je podrla prejšnje ministrstvo, sila je napravila neko slovo med strankami, ki se poprej nikakor niso mogle sporazumeti. Ta sila je brezobzirno postopanje Ogrov proti naši državni polovici. Temni oblaki se zbirajo na daljnem nebu, od daleč se čuje neko gromenje, in svitla strela zašviga zdaj tu, zdaj tam! Kdor ljubi staro Avstrijo, gledal bo poln skrbi v bodočnost, vesele pa se lahko tisti, ki hočejo to Avstrijo razdreti.

Zakaj pa ljubimo Avstrijo? Zakaj jo hočemo vzdržati? Ljubiti jo mora katoličan, ker je Avstrija od božje previdnosti namenjena braniteljica katoliške vere. Avstrijski vladarji so ob času, ko je hotela reformacija vse podreti, ostali katoliški in so zajezili motne valove protestantizma. Nova doba je sicer oslepela, in vladajoči faktorji so si zadnja leta prizadevali, katoliški veri se kolikor mogoče odtujiti. Drevo je postalo nerodovitno, a če ga posekamo, izgine vsako upanje, glejmo, da ga ohranimo in strežimo mu, da bo zopet nosilo sadu!

Ljubiti mora Avstrijo Slovenec in vsakateri Slovan katoličan. Ljubiti — zakaj? Za zatiranje? Za preziranje? Za popolno zanemarjenje kulturnih potreb Slovencev? Ne, zato ne, da pa zato, ker vidimo na avstrijskih tleh prostor, kjer se moreta Slovenec in katoliški Slovan razvijati. Nimamo tukaj doma, sužnji smo takorekoč, ali tukaj so tla, kjer si svoj dom lahko ali težko zgradimo, in teh tal ne smemo dati priti tujcem v oblast.

Ljubiti mora Avstrijo naš slovenski narod, ker je kmetijski narod. Avstrija je poljedelska država; če bi se strla, vemo, kam pridemo, v oblast države, ki ima v prvi vrsti skrbeti za industrijo in obrt, pred katero mora prej ali pozneje izginiti kmetijski stan.

In zakaj govorimo o razdoru Avstrije? Zato, ker se v tej državi dosledno prezira vse, kar narode veže! Pravica — vera! Kaj je država brez pravice, kot družba roparjev? Pravica pa ni volja neke naravne, ali pa še manj, neke umetne večine! Da bi bilo v državi več pravice, narodi bi bolj ljubili avstrijsko domovino! Čas napreduje, kultura se razvija. Sužnji pa se nahajajo le na najnižji stopnji narodnega razvoja. Kdor hoče zaslužniti odrasel narod, povzročil bo upor!

Pred vsem pa narode veže ena vera, kakor mort v zgradbi veže posamezno kamenje. Pruska ščiti svoj protestantizem, Ruska svoje pravoslavje, Turška svoj izlam, Francija svoje prostožidarje: le katoliška Avstrija prezira, kar bi bilo katoliško, in podpira vse drugo v taki meri, da je nehala biti, kar je bila v zgodovini, katoliška velemoč. Ali se da dom zidati brez cementa, ki bi kamenje vezal? Vsled tega ni več sloge. Zdaj, ko se Ogrska upira proti Avstriji, in recimo proti vladarju samemu, vidimo žalostno prikazen, da tudi ogrski katoličani niso več za Avstrijo, in povedali so vzrok: Ker je to — ta Avstrija pomagala na Ogrskem uvesti civilni zakon, recimo zakon „na kvatre“. Katoličane s silo žaliti, razdirati, kar je katoliškega — in kar se je v zgodovini izkazalo kot dobroto — ne čudimo se potem več novejšim dogodkom!

Kaj bo tedaj novo ministrstvo? Nam sovražna nemška ljudska stranka dobila je dva ministra: Derschatto in Pradeja, in čitamo, da se Derschatti da še en „sektionsšef“, poznavatelj razmer v planinskih deželah, torej takorekoč tretji nemškonarodni minister. Seveda so dobili Čehi tudi dva in Poljaki eno ministrstvo: a veleposestvo, krščansko-socialna stranka, katoliško središče in jugoslovani — prezrli so se. Neki list je pisal, da bodo te stranke lahko pogrešale vlado, a težko vlada teh strank. Kaj bo ta vlada? Uvedla volilno reformo? Kaj pa bo s to reformo? Dosti ljudi imamo, ki se zanjo navdušujejo, mnogo jih je pa tudi, ki smatrajo enako volilno pravico kot neutemeljeno in v prozornem času naravnost pogubno. In težko bo povedati, kdo ima prav? Sedanji volilni red je slab, ker daje Nemcem, mestom in veleposestnikom nadvlado čez druge; a če nas glava boli, je ne bomo odrezali, ker potem nobene ne dobimo več. Če imajo zdaj

meščani nadoblast nad kmeti, mar bo boljše, če zdaj še kmete izročimo nadoblasti volilcev, ki ničesar nimajo? Čudno zdravilo! In nagodba z Ogrsko! Krik po ločitvi od Ogrske je morebiti podoben kričanju po ločitvi zakona. Prepirajoča zakonska naj se sporazumeta in najslabše sporazumljenje bo stokrat boljše, kot najlepša ločitev. Če se od Ogrske odtrga Avstrija, potem si v koledarju lahko začrtamo dan, ko nas bo oblasten nasprotnik uvrstil med svoje podanike. Poset Viljema Pruskega na Dunaju nam ne more ugajati: Prusi nam v zgodovini še nikdar niso bili prijatelji.

Nekaj o cerkvenem premoženju.

S socijalnimi demokrati vred začeli so zadnji čas tudi vsenemci na shodih in v zbornicah deklamovati o cerkvenem premoženju. Profesor Angerer nastopil je s to opico, kakor sicer delajo komedijanti, pri Leitgebu v Sinčivasi, Steinwender pa je zlasti v proračunskem odseku delal s svojimi basnimi mnogo zgage.

Nedavno je basni teh gospodov zavrnil naučni minister v proračunskem odseku. Temeljiti podatki ministrov stvar popolnoma pojasnjuje: Vse cerkveno premoženje v Avstriji znaša 813'5 milijonov kron. A to premoženje ni last enega gospodarja marveč je namenjeno mnogim potrebam. 1. Na župnijske in druge cerkve pride od te svote 269'5 milijonov kron. Od tega premoženja nima duhovščina ničesar. Obresti tega denarja vzdržujejo cerkve, organiste, mežnarje, ter se z njimi pokrivajo deloma stroški, ki bi jih sicer moralo ljudstvo samo plačevati. 2. Semenišča in cerkveni zavodi imajo premoženja 30 milijonov kron. Z obrestmi tega denarja se skrbi za dijake in bogoslovce; seve, da ta dohodek nikakor ne zadošča v pokritje vseh stroškov teh zavodov. 3. je v omenjeni svoti (813,500.000.) zapopadeno premoženje samostanov v znesku 193 milijonov kron. Z obrestmi tega denarja se preživlja 30.000 redovnih oseb! Na eno osebo pride 245 kron na leto. In proti takim dohodkom ščuvata Steinwender in Angerer, ki imata 10 do 20 krat toliko plače — iz davka, ki ga daje ljudstvo. Minister je naglašal posebno, da redovniki strežejo bolnikom, da poučujejo mladino, da premoženje torej rabijo v prvi vrsti v javni ljudski blagor.

Podlistek.

Pismo iz jutrovega.

Juri Trunk.

(Dalje.)

IV. Podnebje v Egiptu.

Omenili smo že, da so spoznali že stari Rimljani izredno ugodno egiptovsko podnebje za gotove bolezni in se hodili v Egipt zdraviti. Dandanes, ko ne pride v poštev nobena daljava in se skoraj bolj složno živi na potovanju, bodisi na suhem ali na morju, kakor doma, je število onih, ki se hodijo v Egipt zdraviti, neznansko narastlo. Za popotnika je dandanes seve edin pogoj, da ima potrebni drobiž, in za bolnika, da se ne gre zdraviti šele tedaj, ko ni več upa za ozdravljenje. Čudežev Egipt ne dela, ker jih ne more. Dogodili so se v tej deželi veliki čudeži, a te ni delal nikdo drugi, kakor Bog sam. Bolezen gre naravno pot, ako noče Bog poseči vmes, in kadar je prepozno, je prepozno. Pač pa se more bolezen v enem podnebjju prej odstraniti, kakor v drugem, ker naravni pogoji niso povsod enaki. Za kakšne bolezni je Egipt priporočati, to mora določiti skušen zdravnik. Navadno gredo tja bolniki, ki hirajo na pljučih in sploh na sopolih, ali tudi, če trpe na skrnini.

Zakaj je egiptovsko podnebje tako ugodno? Pred vsem radi suhega zraka. Znano je, da je Egipt le čisto ozek pas med dvema nezmernima puščavama. Ker je v puščavi goli pesek, na ka-

tereza žari afrikansko sonce, se vsi soparji hitro razprše in je zrak vedno suh in čist, ne prahu, a raznih škodljivih snovi. Ker ni vlage, tudi ne dežuje, vsaj le redkokrat. Spodnji Egipt je, ker je ob morju, pač različen od Zgornjega Egipta, ki se začne približno pri Kahiri. V Spodnjem Egiptu dež prav dobro poznajo, seve le ob zimskem času, a v Kahiri dežuje celo leto le 8 do 10 krat, ali vsaj le toliko dni, in oblačno je le malo dni, drugače pa sije sonce neprestano s čistega neba. Še višje gori, n. pr. v Asuanu, je dež skoraj nepoznan. Nahajajo se še druge ugodnosti, katerih ne moremo naštevati; gotovo je, da je Egipt izredno zdrava dežela, žal, da je življenje tam silno drago in je tudi tako daleč od nas, tako da le izredno kdo more iti se v Egipt zdraviti. Razume se, da je čas za zdravljenje le zimski čas, ker je poletje silno vroče; tedaj so zopet naši kraji zdravjši. Bogatini, ki se boje smrti, kakor zlomek žegnane vode, se preseljujejo vedno sem in tja; po zimi v Egipt, po letu v Švico — a končno umrjejo vendar le tudi vsi. — Kdor zbolí na bolezní, ki se navadno nahaja le v Egiptu, bodisi ta bolnik Evropejec ali domačin, za tega je zopet najboljšje, ako se gre zdraviti v druge kraje. Ako pravimo, Egipt je zdrava dežela, tega nikakor ni razumeti tako, kakor bi tam ne bilo nobenih bolezni, ravno narobe. Cela vrsta prav različnih bolezni trpinči tujce in domačine. A ugodno podnebje je v Egiptu za nekatere vrste bolezni, kakor smo že omenili, n. pr. za bolezni na prsih. Sušica, ki v naših mrzlih krajih pomori toliko ljudi, je tukaj skoraj nepoznana, suhi zrak jo hitro zamori.

Ker je najboljši zrak v puščavi sami, gredo mnogi sredi puščave in prebivajo tam pod šotori. A zidala so se tudi razna zdravilišča poleg puščave. Tako je velikansk in nad vse eleganten hotel sezidan ob robu puščave pri velikih piramidah, imenovan Mena-House; tu je zbirališče več ali manj bolnih bogatinov, posebno Angležev in Amerikancev. Mnogo takih hotelov ima posebno Zgornji Egipt, ki služijo ob enem tudi tistim, kateri hočejo imeti lepo zimo brez snega in mraza v vednem solnčnem žaru. Prav posebno pa je zanimivo mesto Heluan, 20 kilometrov južno od Kahire. Nek zdravnik je na lovu nalletel na žveplen vrelc, ki se je pozneje izkazal izborni dober za razne bolezni. Sprva so sezidali okoli tega vrelca sredi puščave večje poslopje, ker je pa število obiskovalcev rastlo, so rastle tudi hiše in sčasom je nastalo v puščavi celo mesto. Zdaj ima Heluan kakih 20.000 prebivalcev in je s Kahiro zvezan z železnico. Okoli in okoli je sam pesek, gola puščava, le približno eno uro proti zapadu se vidi zelena Nilova dolina. Kar je tukaj prsti, so jo morali od daleč nanositi, in razume se, da se mora tudi ves živež dovažati od drugih krajev, mesto ima lepe široke ulice, lepe palače, nekaj umetno napravljenih vrtov, je popolnoma redno sezidano, a živeti v takem mestu ni prijetno. Človeku se zdi, kakor bi bil živ pokopan — in vendar je po zimi vse polno ljudi, posebno bolnikov, ker zdravje gre nad vse prijetnosti. Ob poletju je vse zaprto in mesto izgleda kakor izumrlo. Neprijetno je ob hudem, vročem viharju, katerega imenujejo Arabci „hamzin“. Zdi se ti, da si poleg žareče

Spominjajte se Ciril-Methodove družbe!

Ostalih 321 milijonov je res premoženje, iz katerega ima duhovščina deloma svoje dohodke. In sicer imajo škofje premoženja vse vkup 65,5 milijonov, stolni kapitelji ga imajo vsi vkup 42 milijonov, in 213,5 milijonov kron pride na duhovniška mesta (beneficijalno premoženje). Ali nimajo morebiti škofje preveč premoženja? Z obrestmi omenjenega kapitala se mora vzdržavati osobe ordinarijatskih kanclij, vrhutega nalagajo patronati škofom mnogo stroškov in vzdrževanje dijaških semenišč jim naklada mnogo žrtev.

Vrhutega pa je škofijsko premoženje tako obdačeno, da se mora njegovega doneska, kar preseže postavno plačo, deloma celih 20%, torej od 100 kron 20 kron odračunati verskemu zakladu.

Premoženje stolnih in kolegijatnih kapiteljnov vzdržuje veliko število duhovniških služb, in dohodek iz tega premoženja v svoji višini ni primeren dostojanstvu tistih, ki jim je namenjen.

Če kak profesor bogoslovja postane korar, se mu plača ne zviša, marveč zniža. In vendar plača bogoslovskih profesorjev ni višja, kakor plača profesorja srednjih šol. Premoženje raznih beneficijev v Avstriji daje dohodkov 720.000 kron več, kot morajo dobiti po postavi dotični uslužbenci. Le-to premoženje mora zdaj plačevati zelo čuten davek verskemu zakladu. Kakor hitro se pa duhovniške plače nekoliko zvišajo, ta prebitek takoj izgine.

Potem je minister opominjal na poročila raznih vsenemcev, ki so v državnem zboru pravili, da se je od leta 1855 do 1880 cerkveno premoženje neprimerno pomnožilo. Minister je dokazal, da to ni res, da dotične številke niso pravilne, da pa so zemljišča in državni papirji zdaj več vredni, kakor pred 70 leti.

Ta dejstva je minister konstatoval, hoteč omogočiti, da se sprejme postavni predlog, ki naj kapelanom in duhovnikom služočim v dušnem pastirstvu poviša dohodke. Stvar se je zavlekla, ker duhovniki nikdar ne bodo služili vsenemcem ali socijalnim demokratom. Dalje ko se ta stvar zavleče, tem slabše bo, ne za duhovnike, da pa za ljudstvo. Če duhovniki nimajo primerne zaslužke, jih več ne bo. Če na primer na Koroškem vsako leto umre približno 20 duhovnikov, mladih pa pride v pastirsko službo le 10, si pač lahko izračunamo, kdaj pride čas, da bomo za 3 in 4 župnije imeli le še enega duhovnika. In če bi semenišča in Marijanišča ne bilo, bi sploh nikogar ne bilo več za duhovski stan. Kdor zdaj ščuva ljudstvo in volilce zoper duhovske plače, ki so tako nizke, da morajo trije župniki živeti s tem, kar ima državni uradnik enake izobrazbe, ta se bori zoper krščanstvo, hoteč preprečiti, da se še kdo posveti duhovskemu poklicu.

Koroške novice.

Slovenskim pevcem na Koroškem! Dne 24. junija bode priredilo telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani veliko kresno veselico v prid koroškimi Slovencem. Veselica bo na lepem obsežnem prostoru — dirkališču — torej na prostem. Da bo veselica z ozirom na rodoljubni namen prav veličastna, stopil je „Sokol“ v dotiko z raz-

peči, tako piha topla sapa, in ozračje je napolnjeno rumenega prahu, da skoraj otemni solnce. Ta vihar zadene neprijetno sicer cel Egipt, a je dvakrat siten sredi puščave, kjer je prah doma. Tako ima vse tudi svojo slabo stran. Prah v Egiptu ne manjka nikjer, a ta prah nima onih škodljivih snovi, kakor pri nas, in nekateri celo zatrjujejo, da bolnim pljučam ta apneni prah naravnost hasne. V mestih se prahu pridruži še neizogiben smrad, saj snažnosti na jutroven navadno ne poznajo, in to stori, da je bivanje v egiptovskih mestih pač prav zanimivo vsled živahnega življenja, a ne posebno prijetno. Kljub raznim neprilikam pa ima Egipt jako ugodno podnebje in število bolnih in zdravih obiskovalcev raste od leta do leta.

V. Glavno mesto.

Lepo in krasno in tudi nad vse zanimivo mesto je Aleksandrija, a glavno mesto Egipta je slavno mesto Kahir. Že od l. 1856 veže te dve mesti dvotirna železnica. Daljava je približno 200 kilometrov, in potrebuje brzovlak 3 $\frac{1}{2}$ ure. Vse kar se vidi v Aleksandriji, je le senca proti temu, kar se doživi v Kahiri, in nikdo, ki si gre ogledat Egipt, ne ostane v Aleksandriji, ampak gre tja, kjer bje srce in odkoder se razliva tok življenja na vse kraje. S Kairo se začne tudi Zgornji Egipt, ki ima še ugodnejše podnebje, in zato gre tudi večina bolnikov tja, ali še dalje. Tudi pri meni je bilo tako. A skrb za zdravje ne zabranjuje, da se človek ogleda še malo okoli sebe in ta moja opazovanja naj

nimi drugimi, posebno pevskimi društvi, in vsi so obljubili navdušeno sodelovanje. Veselica bo nudila vsestranske zanimivosti, kakor telovadba z lučicami, zažiganje kresa, umetni ogenj, skupen nastop vseh ljubljanskih pevskih društev itd. Računa se seveda na udeležbo iz cele dežele in na več tisoč ljudi. Kar pa bi dalo slavnosti poseben značaj, to bi bila udeležba — koroških pevcev. Mi imamo več pevskih društev, od katerih vsako lahko častno nastopa. Nemški koroški pevci pohitijo vam vsako leto na več takih slavnosti in se domu prišedši bahajo, kako so bili sprejeti. Tudi dosti pevcev slovenske krvi caplja v svoji nevednosti za njimi — in povzdiguje nemške slavnosti. Sedaj se nudi vam slovenskim pevcem prilika, pokazati se slovenskemu svetu. Bodite zagotovljeni, da bodete srčneje sprejeti, nego sprejemajo Nemci slovenske odpadnike, katere le potrebujejo v ponemčevanje. Ni vam treba znati kakih težkih pesmi, kake dve ali tri umetne po zmožnosti vsakega zbora, in kake 2 ali 3 domače koroške. Tudi stroški naposled ne bodo veliki, posebno, ker se pride v ponedeljek lahko nazaj. V nedeljo je najpripravnejši vlak tisti, ki odide iz Celovca zjutraj ob 10:20 in pride v Ljubljano ob 1/2 5. uri popoldne. Veselica pa se začne ob peti uri popoldne. Vrnitev pa je potem poljubna. Z ozirom na vse to, vabimo vse slovenske pevce in druge rodoljube na Koroškem na kolikor mogočo množštevno udeležbo. Z ozirom na blagi narodni namen smo prepričani, da nikdo ne bo imel kakih pomislekov. Sicer smo pa radi pripravljeni, posredovati pri eventuelnih vprašanjih; prosimo pa, da pevska društva med sabo in z nami takoj stopijo v dogovor. Pokažimo se dne 24. junija v Ljubljani, „da smo tudi mi Slovenci, da slovensk' je Korotan!“

Tuji avtomobilisti v Celovcu. Prošla nedelja je bila zopet nekaj za naš blaženi velenemški Celovec. Že pred meseci napovedani prihod Nemcev iz rajha je nenavadno oživil celovško hajlovstvo, posebno pa še zato, ker je bil med vozniki brat nemškega cesarja, pruski princ Henrik. Celo popoldne je ljudstvo čakalo prihoda avtomobilov. — Zabeležimo naj tu le dogodek, ki se je pripetil nekemu tujemu avtomobilistu, in ki kaže vso celovško velenemško navdušenost v krasni luči. Sprejemni odbor je dal vsakemu prišlecu po enega dečka, da pokaže, kam z avtomobilom. Dečko pa v tem slučaju sam ni vedel, kam naj pelje tujce, in vozili so se po celem mestu in nič našli. Končno privozijo nazaj k cilju. In tu se je začel polom. Tujec zabavlja, domačin odgovarja, in nemški bratec bi se bili kmalu pograbil za lase. Domačin, baje odbornik sprejemnega odbora, je vpil, da je menda to hvaležnost za vse delo, ki ga je imel odbor s tujci itd. Prizor je bil tako imeniten, da si ga bodo tujci gotovo prav dobro zapomnili, videč velikansko oliko svojih celovških hajlovskih bratov. Heul!

Heil Prinz Heinrich von Preussen! V nedeljo so prihrumeli iz blažene Nemčije avtomobilisti „Herkomerfahreri“. Celovski nacionalni Nemci so seveda pripravili vse, da bi Nemci iz „rajha“ dobili kolikor možno dober vtis glede

nudijo nekako skromno podobo egiptovskega in posebno kahirskega življenja.

Zapustivši Aleksandrijo vozi jako elegantna železnica sprva poleg kanala, ki mu pravijo Mahmudije, in ki veže Aleksandrijo z Egiptom oziroma z njegovo notranjščino. Znano je, da je rednik egiptovske dežele čudovita reka Nil. Brez Nila bi dežela kmalu postala gola puščava, in kamor ne pride voda, tam je kraj zgubljen. Ker pa Nil ne more napojiti vsega polja, so že od pamtiveka napeljavali na vse kraje kanale in s temi je posebno Spodnji Egipt preprežen, da je kakor mreža. Tak kanal so skopali tudi do Aleksandrije in s tem šele je Aleksandrija začela živeti, ker kanal ne napaja samo bližnjih polj, ampak na njem se vrši tudi trgovina, promet, in vedno je videti polno večjih ali manjših ladij, ki prevažajo blago. Kanal seveda ni kakor morda kak potoček, ampak je kakor prav mogočna reka, nekako kakor Zila ali Drava, kadar nima preveč vode. Vsakdo si lahko misli, da je to delo stalo neznanskega truda, ker kanal je dolg približno 200 kilometrov, t. j. od Zgornjega do Spodnjega Dravograda. Kako pa so to delo izvršili? Kadar pri nas delajo n. pr. železnico, pridejo delavci od vseh krajev in država jim plača. V Egiptu pa so že od davnih časov delali tako, da so bližnjim prebivalcem delo naložili in jim za odškodnino plačevali nekaj za hrano. To je tlaka, kakor je bila nekdanj tudi pri nas. Na tisoče egiptovskih kmetov je delalo na tem kanalu, žal da jih je tudi silno mnogo pomrlo, eni vsled pretežavnega dela, drugi vsled raznih bolezni, a delo se je vendar le končalo in je velikega pomena ne samo

avstrijskih in še prav posebej glede koroških nemčurjev, ki so to priliko porabili, da pokažejo svoje vsiljive simpatije Nemcem iz rajha. Obesili so nekaj frankfurtaric, ki naj bi menda kazale avstrijsko lojalnost. Sestavil se je poseben odbor, v katerem so bili med drugimi tudi pristni Nemci, kakor: Blatnik (Wlattnig), Nemeč, Čavnar (Tschanner), Puhar (Pucher), Kotnik (Koutnik), ki so reprezentirali koroško nemštvo... Izdali so pa tudi posebno brošuro, v kateri se poje slava rajhovcem in ki se konča z dinastičnim klicem: „Heil Prinz Heinrich von Preussen!“ S to brošuro so pa obenem združili tudi res lep namen: napraviti nekoliko reklame za lepo koroško deželo, katere najlepší del imajo v posesti Slovenci, ter pokazati tujcem-avtomobilistom vse najlepše. Zato so kot največjo zanimivost deželnega stolnega mesta Celovec priložili brošuri — palačo slovenske Mohorjeve družbe, in pa rojstni kraj pevca slovenskih pesmi — Tomaža Košata, čigar slovenske pesmi so se — kakor se trdi v brošuri — posebno priljubile nemškemu cesarju in se pele celo v Yokohami na Japonskem „mit unterlegtem englischen Texte“, ravno tako, kakor se pojejo pri Nemcih „mit unterlegtem deutschen Texte“. Prav je, da Nemci pokažejo tujcem naše narodno in duševno bogastvo, saj so zadnjič tudi proizvajali v deželnem gledišču Ipvčevovo prelepo skladbo „Možiček“. Ali tega, da bodo Nemci kazali našo stavbo s slovenskim napisom kot posebnost celovškega „nemškega“ mesta — tega se res nismo nadejali.

Naši „prijatelji“ in resnica. „Tagespošta“ št. 150, z dne 2. junija, poroča iz Bistrice v Rožu take bedarije, da se pametnemu človeku kar studi. Dopisun dotičnega dopisa ne more videti slovenskih napisov na postajah nove železnice. Označi ga najboljšo to: Govoril je z dotičnim slikarjem, ki je napravil napise na postajah in jih moral popravljati, ker je bilo napisano „Vhod“. Dopisun ga je vprašal, kaj dela, in slikar mu je odgovoril: „Namesto V moram U napisati.“ „Ali ne znate slovensko?“ — „Že znam, ali tega ne razumem.“ Tukaj se je kljukec sam ujel. Dotični slikar je slikal napise, kakor so se mu predložili vzorci, in razume toliko slovensko, kot papiga, ker je Nemeč in ne zna nobene slovenske besede. Na druge dopisunove budalosti ne odgovarjam, ker z dotičnim dopisom sam sebe in koroške razmere nevedoma obsoja. Zopet ena resnicoljubnost od — naših prijateljev Nemcev. G.

Duhovniške in cerkvene stvari.

(Duhovne vaje.) Kakor pretekla leta, tako zamorejo tudi letos duhovniki in drugi svoje duhovne vaje pri jezuitih v Št. Andražu v Labudski dolini opraviti: poedini (za 3 ali za 8 dni) vsak čas; več skupaj pa: od 16. zvečer do 20. julija; od 27. do 31. avgusta; od 17. do 21. in od 24. do 28. septembra. Prosi se, da bi se udeležniki nekoliko prej oglasili.

Št. Jakob v Rožu. (Uganke.) 1. Kaj je zginilo s procelja Šusterjeve gostilne na pošti? 2. Kaj leži že več kot mesec dni na strehi Šusterjeve verande? 3. Kaj je s tem hotel gostilničar Šentjakobčanom povedati? 4. Kako najti na to odgovor? — Če kdo ta vprašanja ugodno

za Aleksandrijo, ampak za vse kraje, ki so v bližini. Izven Aleksandrije so napravljene na obeh bregovih krasni vrtovi, iz katerih se mesto preskrbuje s potrebno zelenjavo. Tu so celi gozdovi kraljevih palm, ki vtisnejo pokrajini čudovit krasen izgled. Neki bogat Grk — Antoniadēs —, je napravil silno lep vrt s hribčki, drevoredi, cvetličnjaki itd. in noben tujec ne zamudi iti si ta vrt ogledat. Aleksandrijske palme slovijo ne samo po svoji lepoti, ampak tudi po zlahtnosti svojih sadov.

Kmalu je Aleksandrija za nami, železnica vozi sredi velikanskih, a jako plitvih jezer, na katerih je bilo zapaziti cele čete divjih rac in drugih vodnih ptic, a tudi več lovcov, ki so jih zasledovali. Egipt ima razun ptic prav malo divjačine. Redkokje se nahaja kak zajček in ob puščavi naši lisici podoben šakal. Tudi jež je še tu doma, in v Zgornjem Egiptu lepa divja mačka, s tem smo pa že pri kraju. Ker je mnogo vode, je mnogo vodnih ptic in tudi ptic selilk, ki tukaj prezimujejo. Lov je prost, tako da vsak lahko lovi in pufa kolikor mu drago. Čuditi se je le, da n. pr. prepelice še toliko ostane, ko jih vedno zalezujeta Evropejec in domačin. Tudi ptičev pevcev ne manjka, a peti, žvrgoleti nisem slišal nobenega. Mrtvo, kakor mutaste, švigajo lastovke skoz zrak, in tožilo se mi je po naši živahni, veseli vigradi, katere Egipt ne pozna. Neznansko glasni, prav kakor pri nas, so le vrabci, katerih ne manjka ne v mestih, ne na deželi.

Kmalu se iz železnice zapazijo tudi prve vasi in se more videti tudi nekako dalje v deželo, kar je v Aleksandriji, ki leži silno nizko, nemogoče.

reši, naj jih naznani šentjakobskemu samotarju in zaslužil si bode njegovo hvaležnost, če pa ta vprašanja reši neugodno, dobi počen groš. Rešitev ugank s pripombami prihodnjic.

Vrba. Dne 11. t. m. se je peljalo čez sto avtomobilov skozi našo vas. Ker je bil med temi „autlerji“ tudi nemški princ Henrik, se je naš župan prizadeval tako dolgo, da je bila uslišana njegova prošnja, da obstoji princ na Vrbi nekaj minut in se ponudi priložnost županu, njega pozdraviti. V ta namen so se zbrali v pondeljek že ob 1/6. zjutraj veterani, požarna bramba in nekaj šolarjev, da so klicali pri vsakem avtomobilu „heul“. Šele 3/8. se približa princ, katerega pozdravi župan Ulbing, in neka šolarica mu izroči šopek rož; princ se zahvali in izrazi svoje veselje in se med hajl-klici odpelje. Nesreče se ni zgodilo, samo nekega veterana, ki je šel čez cesto, je vrgel neki avtomobil na stran. Z nekaj odrti kožo na roki se je možakar napotil sam domov. Za njih hajlanje so dobili šolarji pri županu kave in žemljo in prosti so bili predpoldnem. Smeh so povzročili požarni brambovci in veterani — seve skoraj vsi Slovenci — ki so nosili na svojih kapah dobje perje in pezdec. Da so se pokazale tudi neke frankfurtarice, je v nemški (?) Vrbi samo ob sebi umevno. Vrba je nemška, to bo izvedel sedaj celi svet, — da so vsi domačini rojeni Slovenci, to pa svet že ve.

Podravlje. Na našo žalost je zopet odšel na Kranjsko vrli in neustrašeni narodnjak, gosp. Radoslav Spitzer, ki je bil prava duša tukajšnjega narodnega gibanja. Zlasti ga bo težko pogrešal naš gledališki zbor, katerega je s tolikim trudom in požrtvovalnostjo ustanovil in spretno vodil. Nadejamo se pa, da nas tudi naš Rado iz daljnega kraja ne bo pozabil. Zelo nas veseli, ker se tukaj ustanavlja tamburaško in izobraževalno društvo, in upamo, da bo tudi zopet gledališki zbor na novo začel v društvu narodno delo, katero mu je bilo zadnji čas od nasprotnikov zabranjeno. Želeti je le, da bi bilo povsod vsestransko sporazumljenje, ki je prvi pogoj za uspešno delovanje za naš zatirani narod.

Beljak. Dne 4. t. m. sem prišel slučajno v mesto Beljak. Takoj, ko pridem s kolodvora, opazim, da je celo mesto v zastavah. Bile so deželne in cesarske, vmes pa tudi tiste pruske cunje. Pa to me ni dosti iznenadilo, mislil sem si, so pač zagrizeni Nemci. Ko pa pridem na dravski most, pa na svoje začudenje opazim, da na stolpu mestne župne cerkve vihra tudi prusaška zastava. Vprašal sem nekoga, iz kakega vzroka so danes zastave razobešene; dotičnik pa mi je rekel, da je inštalacija novega go spoda dekana. — Ravno tisti dan se peljem po železnici proti Tirolski. V vozu je bilo nekaj Nemcev in pa dva vojaka. Bila sta Slovenca. Eden je govoril prav ponosno slovensko, drugi pa se je sramoval in je rekel, naj ne govori slovensko. Drugi pa se mu je odzval: „Das möcht ich sehen, wer mir verbieten kann, slovenisch zu reden. — To bi rad vedel, kdo mi more prepovedati, slovensko govoriti.“ Tako je prav!

Orlovski.

Melviče. Na binkoštni ponedeljek smo imeli „ohcejt“. Ženin je bil Zdravko Rauscher, p. d.

Kdor bi v Egiptu iskal naravne lepote, bi se jako varal. Ta nepregledna ravnina le z malimi hribčki, brez pravih gozdov, nikakor ni lepa, vsaj ne po naših pojmih, a zanimiva je ne toliko v celoti, kakor v posameznostih in lepote take posamezne egiptovske pokrajine nekateri ne morejo prehvaliti. A one velikanske krasote, katero razodevajo naše pokrajine s svojimi v nebo kipečimi gorskimi velikani in zelenimi dolinami, s temnim gozdom in zlatim poljem, te Egipt ne pozna. V podrobnostih pa je lep tudi Egipt in nekatere pokrajine ob Nilu z vitkimi palmami, širokimi kronami mogočnih dreves, z rodovitnim poljem in krasnimi vrtovi, so naravnost divno lepe, posebno v tihih noči, kadar razliva s temnomodrega neba bleda luna nanje svoj čarobni sij. Tako lahko rečemo, da je božji svet povsod krasan.

Prav čuden vtis napravijo na tujca kmetške vasi. Ko bi ne videl v njih ljudi, bi človek mislil, to so neke črne podrtine, ali pa velika — gnojišča. Ker hočem pozneje obiskati tako vas in opisati življenje egiptovskega kmeta, kar bo gotovo zanimalo posebno naše kmete, pustimo jih sedaj, dasi sem jih gledal jaz še sedaj dolgo, dolgo z neko žalostjo, zakaj prvi vtis je bil ta: egiptovski kmet mora biti z našim vred pravi trpin — a vendar je naš proti njemu že radi stanovanj pravi — gospod.

Ker sem se vozil z brzovlakom, smo drdrali mimo manjših postaj, ki so proti našim tudi le prave kalupe. Le v večjih mestih obstoji vlak. Na polju je bilo videti mnogo ljudi pri delu; vidi se, da mora biti zemlja silno rodovitna, ker je

Hinjak, tukaj; nevesta pa Ivana Grafenauer, hčer nekdanjega Zaprica. Prav fletno je bilo. Po stari zilski navadi smo plesali, pa se še celo malo stepli. Vsi, kateri smo bili navzoči, želimo novozaročencem, da ju Bog blagoslovi v novem stanu.

Od nekod iz Rožne doline, pa raje povem, da je bilo v Podgorjah, je pisal dobro znani lesni trgovec, da za svoje delavce ne bo več plačeval pri bolniški blagajni v Borovljah. Ker pa pismo ni bilo rekomandirano, zato ga tudi z delom preobloženi kasir Najclar dobil ni, ali pa se mu vsaj kaj takega dokazati ne more. Trgovec je torej moral plačati še za en mesec: Oh ta pošta, oh ta pošta!

Iz Svetne vasi. Dne 5. t. m. je zahteval neki Slovenec na železniški postaji vozni listek v slovenskem jeziku. Uradnik ga ni razumel. Nato ponovi svojo zahtevo, in uradnik vljudno odgovori, da ne razume. Nato nadaljuje popotnik v nemškem jeziku in izrazi svoje začudenje, kako je mogoče, da je nastavljen v čisto slovenskem kraju nemški uradnik. Nato mu pritrudi uradnik, da se tudi sam čudi temu. Železniško ravnateljstvo, ali nimaš slovenskih uradnikov? Da, dosti jih je, pa tisti morajo služiti po nemških krajih. Slovenci in Slovenke, zahtevajte povsod vozne listke le v slovenskem jeziku! Konec mora biti enkrat našemu hlapčevanju!

Podljubelj. Dne 10. junija smo v Podljubelju navzlic slabemu vremenu jako lepo zborovali. Kot govornika sta nastopila gg. Arnuš in velikovski kanonik Dobrovc. Prvi je govoril o obrtni noveli, kakor jo v kratkem namestavljajo predložiti v zbornici, drugi pa je v jako poljudnih besedah razlagal namen svobodne šole. Zborovalci so posebno gospoda Dobrovca jako pazljivo poslušali. Besede so mu tekale tako lepo in gladko, da še marsikdo z očesom ni vtrnil. Hvala mu za prijaznost. Sicer pa nam je obljubil, da bo še večkrat pogledal v naš kotin nam povedal kaj zanimivega.

Po Borovljah se govori, da je po celi vasi znani junak dne 27. maja zopet enkrat z vso svojo ljubeznivostjo nasmukal podljubeljskega kateheta. Že tretje ali četrtočas mu psovke, kakor: „pfäffische Robeit, Kindermisshandlung, vorbestrafft“, in druge take cvetke polaga pred noge. Po besedah so si vsi ti članki popolnoma enaki. Morebiti ima kopito za nje; „ta večji“ sociji itak pravijo, da je pisnik v slabjših časih vlačil dreto. Sicer pa samo poslušajte, kaj vse je ta nesrečni katehet zopet „naštimal“. V „Arbeiterwille“ toliko hvalisanemu fantu je že pred več tedni enkrat pokazal (ne silil, kakor tega tudi pri drugih otrokih ni storil), kako se pravilno piše ime Hoinig, zato pa takoimenovani internacionalni (boljše nemškutarski) rdečkar očito kliče borovski nemški šolski svet nad njega (!). Dvakrat ga je poklical, da je moral vstati. Grozno! Učiti se ni hotel in zato „izfasal Hausarrest“, pa ga držal ni, pisati bi moral, da se nauči zraven, pa zopet ni maral, dasiravno mu je katehet sam papir ponujal. Na vprašanje, zakaj ne uboga, in zakaj je tako svojeglaven, odgovoril je ta nadebuden deček čisto na kratko: „Tak“. Po vsem tem ga šele vpraša g. Arnuš, če je brat tistega

Hojnika, ki je Boga preklinjal, in ko je pritrdil temu, provizor ni rekel, da si je to treba zapomniti (zakaj neki), ampak da se zdaj prav nič ne čudi, da je res „tak“. Da bi Benedikta Hojnika, kojemu bi starši gotovo skazali veliko večjo dobroto, če bi mu glavo porinili med knjige, da bo enkrat kaj znal, nego da ga zdaj že mrcvarijo po svetu, — da bi koga hotel katehet osmešiti pred učenci ali zapostavljati, tega nikjer ni storil, kakor mu tudi nikdar ni rekel kake žale besede, dasi je imel za to že velikokrat vzroka dovolj. Tako torej izgleda tista „pfäffische Rohheit“, ki se katehetom očita. Če so rdeči dopisi iz Borovelj tako resnični, kakor je bil ta, potem se ni čuditi, da je v Borovljah vse tako zariplano. Da se v prihodnje ne širijo več take gorostasne laži, o „Kindermisshandlung“ po svetu, bo pač najumestnejše, da Borovljanci gospoda „krompirjevca“ nastavijo za šolskega vodjo. Potem se lahko sam o vsem prepriča in če bo treba otrokom tudi pomaga, ali pa da kar on prevzame krščanski nauk. Ljudje kakor Hojnik bi mu bili zato gotovo hvaležni. To bo potem tudi neka „freie Schule“, za katero agitira.

Borovlje. Pogajanja med pekovskimi mojstri in pomočniki so se končala s tem, da dobijo slednji tedensko plačo po K 28, 26, 24, 22, 20, hrano zunaj, vsak mojster sme imeti samo enega učenca in samo take pomočnike nastavljati, ki mu jih pošilja socijaldemokratska posredovalnica v Celovcu, Bismarkring 7. Vsak pomočnik si lahko vsak dan odnese 6 kruhov. Tudi maj se všteva med praznike.

Iz Velikovca. (Slovensko uradovanje.) Velikovska „Hranilnica in posojilnica“ je sklenila, kakor je bilo to naznanjeno v „Miru“, zahtevati tudi od uradov slovenske dopise, in sporočila tozadevni sklep vsem dotičnim uradom. Toda naša sodnija se noče ravnati po postavah. Nemški dopis se je sodniji vrnil z vljudno pripombo, da se določilje slovenski. Toda sodnija ga je zavrnila z grožnjo, če se ne ustrezde, da bo posojilnično načelstvo odgovorno za morebitne slabe posledice. Seveda se je dopis zopet vrnil z opombo, da se ugotovi postavi, če ne, bo šla pritožba na višje mesto. Nasprotniki duhovnikom tako radi očitajo, da se slednji nočejo podvreči svetnim postavam, kar seveda ni res. Res pa je, da ravno tisti, ki so v prvi vrsti poklicani varovati postave in se ravnati po njih, tega ne storijo. Člen 19. državnih temeljnih zakonov jim je popolnoma neznan. Ali ni res?

Za velikovsko šolo so darovali: Jan. Flašberger v Veliki vesi pri Šmohoru 1 krono. Hranilnica in posojilnica v Št. Janžu v Rožu vsled sklepa občnega zbora 40 kron. Hranilnica in posojilnica v Glinjah 30 kron. Slovenski klub v Velikovcu čisti donesek predpustne veselice 100 kron. Matej Riepl, župnik v Št. Juriju ob Zili namesto venca na grob svoje duhovne matere Neže Cikulnik p. d. Špajsarjeve v Šmartinu pri Trušnjah 10 kron. Č. g. Josip Peterman, župnik na Otoku, 5 kron. Andrej Hauptman na Otoku 1 krono. Fr. Grafenauer, deželni poslanec na Brdu, 10 kron. Čč. gg. duhovniki, zbrani v Kapli ob Dravi o priliki vizitacije, 10 kron. Č. g. And. Wieser, dekan v Gospi Sveti, 30 kron. Vkup 237 kron.

prst črna kakor ogelj in je žito jako čvrsto. Nikjer ni videti travnikov, same njive, posejane sedaj v vigredi večinoma z egiptovsko deteljo. Tudi precej živine je na polju, kakor pri nas jeseni, na vrveh. Egiptovska goved, namreč bivoli in bosanskim bušam podobna živina, ni samo nič lepa, ampak za vid naravnost grda. O kornosti ne vem ničesar, samo to sem skusil, da je mleko bivolovih krav jako okusno, goveje meso se pa z našim ne da primerjati in se od ovčjega le malo razločuje. Ko človek vidiš to čudno živino, se ti zdi, kakor bi bil kdo nalašč na polje zapeljal vse stare burkije cele Evrope! Videti je tudi mnogo velblodov, ki so za vid še mnogo bolj odurni, dasi nosijo glave, kakor bi bili bogve kaj, ko so vendar le prave „kamele“, dalje mnogo oslov, ovac, nekaj koz in dosti konj, od katerih so pa nekateri prave arabske krvi kakor iskre. Cest ali potov v našem pomenu ni nikjer. Promet se vrši le na nekoliko vzvišenih bregovih kanalov, peska ali kamenja ni nikjer, povsod le gola prst in blato. Kadar naraste reka Nil, je vse pod vodo, le bregovi se vidijo, tedaj počiva tudi delo, kakor pri nas po zimi. Iz vlaka se vidijo cela preseljevanja družin. Žena sedi z malimi otroci na oslu ali visoko na velblodu, oče in sinovi gredo peš. Tupatam divja na urnem arabcu kaka imovitejša oseba, da bi šinile iskre, ko bi bilo kaj kamenja. Ženske hodijo po vodo z velikimi vrči na eni rami, na drugi „jaha“ mladi „rekus“ v Adamovih hlačah. Potem pridejo zopet celi vlaki velblodov, obloženih s kamenjem, deskami ali drugim blagom, da so kakor male gore, zakaj močan velblod nese do 400

kilogramov teže; le redkokje je videti kak dvo-kolesen voz.

Neprestano drvi vlak po rodovitnem polju. Pri mestu Kafr-es-Zayet je čez reko Nil velikanski most, pri katerem je mrgolelo delavcev, ker so ga ravno popravljali. Prodajalci raznih reči so se vsuli na vlak in ponujali sladkarije in sadje, a človeku se ne ljubi kaj kupiti, ker te tudi pri najmanjši reči hočejo odreti. Za eno oranžo je zahteval neki predrznež kar 12 beličev našega denarja. Obraze in roke imajo ljudje tukaj posebno močno modro tetovirane (nekako pomalane), nohte in obrvi pa pobarvane rumeno z rastlino, ki ji pravijo „hena“. Da zahteva veliko in majhno, staro in mlado „bakšiš“, je umevno, zakaj Egiptanu zadostuje, da zagleda tujca in že je na jeziku beseda „bakšiš“. Pa ne smeš dati nič, ker hitro bi jih bilo deset, dvanajst, ki bi te nadlegovali prav do hude jeze.

Precej lepo je mesto Tanta. Znamenito je radi velikih trgov. Tu je grob nekega mohamedanskega „svetnika“ in na ta grob romajo Arabci iz cele Afrike. Ta romanja so pa navadno povod velikim razuzdanostim.

Pokrajina postaja vedno prijetnejša. Na levi in desni je mnogo lepih vrtov z belimi hišami, navadno letovišča bogatinov. Na levo stran se prikaže dolg rjav hrbet, to je gora Mokatan, na desno se pa zapazijo že vrhovi največjih čudežev egiptovske dežele in najveličastnejših spomenikov celega sveta — piramid. Kmalu smo v predmestu, povsod polno hiš, stolpov, kupol, dimnikov, kolesa se zasucejo še nekaterikrat, vlak obstane in dospeli smo v Kairo — mohamedanski Pariz. Po-

Za pobita okna „Narodne šole“ v Šent-Rupertu pri Velikovcu darovali so č. g. Iv. Hornböck, kaplan v Pliberku, 10 kron; Ferdinand Skuber, kmet na Jezerskem, 4 krone in Matija Wutti, kmet na Ločilu, 4 krone.

Velikovec. Sodnijska obravnava zoper pobijalce oken v naši „Narodni šoli“ se bo vršila dne 15. rožnika ob 10. uri dopoldne pri tukajšnji c. k. okrajni sodnji.

Velikovec. Stavbeno gibanje tukaj je letos zelo živahno. Vonzorcij štirih obrtnikov, ki namerava zidati veliko tovarno, obstoječo iz žage, kolarske in mizarske delavnice, je z gradbo svojega obsežnega poslopja že pričel. Zdaj je začel prezidavati tudi gosp. lekarnar Jobst svoj v tukajšnjem celovškem predmestju tik stare cesarske mute se nahajajoči skedenj. Napravil bo iz skednja vilo, v kateri se bo zanaprej nahajala zimska kmetijska šola, tudi kmetijskih potovalni učitelj bo imel v tej vili svoje stanovanje.

Št. Štefan pri Velikovcu. Zapustil nas je koncem meseca maja t. l. č. g. kanonik in župnik Matija Perč, ki je skozi 19 mesecev pastiroval v naši župniji. Mi njegov odhod zelo obžalujemo, zakaj bil je g. Perč prav izvrsten pridigar. Zelo nadarjenemu gospodu se presrečno zahvaljujemo za vse dobro, kar je v naši fari storil, in želimo mu na njegovi novi postaji obilno sreče in uspeha. Bali smo se že zelo, da bode naša župnija zanaprej brez lastnega dušnega pastirja, radi tega je naše veselje tem večje, ker smo zdaj v osebni g. kanonika Ruperta Rotterja dobili za vse dobro tako vnetega župnijskega oskrbnika. Mi dobro vemo, da se imamo za to srečo posebno zahvaliti našemu č. g. dekanu Šimenu Čemerju v Velikovcu. Za vso njegovo ljubeznivo skrb za našo faro izrekamo tem potom č. g. dekanu najiskrenejšo zahvalo hvaležni šentštefanski farani.

Kazaze. (Razno.) Dne 25. maja, ob 8. uri dopoldne, je začel goreti skedenj Jožefa Krta, p. d. Svočnika, ki se je ravno mudil v Celovcu pri vojaških vajah. Škoda znaša 2400 kron, ker je imel še veliko zalogo suhe krme in žita; zavarovan je samo za 900 kron. Zažgal je petletni deček z žveplenkami. Sreča je bila za celo vas, da ni bilo vetra, drugače bi bila upepeljena vsa vas, ker gospodarjev ni bilo doma, ostali pa večjidel na polju in pomanjkanje vode veliko. Vendar pa se je posrečilo požar omejiti po velikem naporu. Pred vsem se moramo zahvaliti približnim gasilcem, ki so prvi prihiteli s svojo brizgalnico. Predpoldnem je še prišlo nekaj mož od požarne bramble v Pliberku, ki so tudi z veliko požrtvovalnostjo pomagali. — Priklatila se je tudi v naš tihi kraj zloglasna ptujška krota, pa se zdi, da ji tukajšnje obnebe ne ugaja. Če ji povsod pokažejo tako hrbet, kakor tukaj, kar v najpolnejši meri zasluži, potem ji bodo kmalu zmanjkala tla na slovenskem Koroškem, kjer le seje sovrastvo in neslogo ter nas hoče oropati najdražjih dveh svetinj: vere in ljubezni do slovenskega materinskega jezika. Vsakemu, ki ima v sebi še količkaj poštenega čuta, se studi brati take umazane cunjje. Ako bo še enkrat poskušal neki velikovski gospod iz nemškutarskega tabora vtihotapiti v naš kraj ta list, mu menda kmalu poide njegova navdušenost in gorečnost. — Vsled

vsod hrup, vrišč, vpitje, klicanje, tekanje, kreg, vse dirja, leta, vse ulice polne ljudi, živali, vozov, tovorov, že na prvi hip se vidi, da je življenje v Aleksandriji proti kahirskemu res le senca.

Razne stvari.

Blazen zobozdravnik. Nekega mladega tajnika v Parizu je bolel zob in je zato šel k zobozdravniku, da ga izdere. „Sedite,“ je rekel zobozdravnik in pokazal tajniku stol, „jaz sem danes za izdiranje zob zelo razpoložen in zato vam bom podrl vse slabe zobe, ne da bi vzela od vas kaj denarja zato.“ Bolnik ni tega hotel in je zahteval seveda, naj mu izdere samo tisti zob, ki ga boli. „Kaj, to vam ni po volji?“ — je zaupil nato zobozdravnik in zgrabil je za samokres. „Če ne boste mirni, vam razstrelim glavo!“ Nato je izdrl svoji žrtvi 9 zob zaporedoma in šele pri desetem je nehal. Mladi bolnik je ves zatečen bežal na policijo, ki je zobozdravnika takoj zaprla. — Sodi se, da je blazen.

Mlada poročenca. V Ratomišlu na Češkem sta bila pustno nedeljo poročena dva „nadepolna“ zaročenca, ki imata vkup 147 let. Njemu je 72 let, nji pa 75. On se ženi tretjikrat, ona pa četrtokrat. Ko je g. dekan sramežljivo nevesto iz šale vprašal, ali je polnoletna, odrezala se je, da je že tretjič polnoletna.

Kupujte národní kolek!

lanske suše so trpeli naši kmetje veliko škodo; zato je prišla k nam tudi komisija, ki bi imela škodo ocenjevati. Pa večina kmetov ni nič o tem vedela, četudi je bilo dosti časa, da bi se taka obče koristna reč oklicala. Šele ko so oni gospodje bili namenjeni oditi, so poslali nekega dečka z vabili po vasi; toda kakšno začudenje, ko po oni prijazni nam gospodi ni bilo ne duha ne sluha, čeprav so nekateri kmetje naglo prihiteli v hišo, kjer je bila zbrana. Tako se skrbi za slovenskega kmeta! Ali ne bodo tudi zdaj sprevideli, kdo je njih pravi prijatelj, ali katoliška slovenska stranka, ali nemško-liberalna, ki se iz kmeta norčuje, kakor navedeni slučaj očitno kaže.

Kazaze. Zdaj se mudi dalje časa pri nas glavni slovenski „hujskač in rogovilež“ v kratki suknji, ki namerava sklicati volilni shod na dan 24. rožnika, ob 3. uri popoldne in bo poročal o (ne)delovanju našega deželnega zbora. Ker se bodo ta dan blagoslovile tudi nove orgle, zato se pričakuje velika udeležba vseh pospeševalcev cerkvenega petja, pa tudi vsi prijatelji in neprijatelji mojstra naših orgelj se s tem najvljudneje vabijo. Shod obljubuje zaradi tega biti dobro obiskan, ker dolga leta ni bilo pri nas kaj takega.

Iz Rude. (Političen shod.) Dne 4. t. m. je sklicalo „Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ shod v gostilni pri Fišerju, župnija Ruda. Pri Dirnwirtu, kjer smo zmiraj zborovali, tačas nismo dobili prostorov. Časi se pač spreminjajo. Shod je bil precej dobro obiskan. O protiverskem društvu „prosta šola“ in razporoki sta govorila č. gg. J. Dobrovc, kanonik v Velikovcu, in dr. J. Arneje, provizor v Vovbrah. V poljudnih besedah sta razodevala, kako pogubonosne namene za vero, državo in družino imajo cerkveni nasprotniki s „prosto šolo“ in kršenjem sv. zakona. Ljudstvo je z vidnim zanimanjem poslušalo oba govornika. Večkratni medklici so bili jasen dokaz, s kako ogorčenostjo obsoja navaden, a pameten kmet ostudno gonjo nasprotnikov zoper vse, kar je dobrega. Kmetje, iz teh dveh govorov ste mogli povzeti, kako hinavski so nasprotniki. „Zoper vero nimamo nič,“ tako so vedno govorili in pisali. Sedaj pa so to naravnost povedali. Iz šol hočejo odpraviti krščanski nauk, sv. zakon hočejo razdreti, da bi tako lažje brez Boga služili svojim živinskim strastem. Duhovniki in drugi dobri so vedno svarili pred nasprotniki, toda veliko jih ni hotelo verjeti. Sedaj se vidi, kje je resnica! Z velikim navdušenjem sta se sprejeli resoluciji zoper „prosto šolo“ in razporoko. — Kot tretji govornik je nastopil naš velezaslužni edini deželni poslanec g. Fr. Grafenauer, ki je v daljšem, jako temeljitem govoru razložil splošen političen položaj. Govoril je o razmerju med Avstrijo in Ogrsko, posebno pa o razvoju volilne pravice. Kmetje radi tožijo, da se jim godi slabo; toda premalo premislijo, da so si tega največ krivi sami. Govornik dokazuje, da je kmet tisti, ki dela postavne, s tem, da ima pravico voliti poslance, ki potem v deželnem ali državnem zboru delajo postavne. Kakoršen mojster, tako tudi delo, kakoršni poslanci, take tudi postavne. Nasprotniki so vedno napenjali vse moči pri volitvah in volili take poslance, ki niso za kmeta skoraj nič storili. Da, imamo celo postavne, ki so kmetu v pogubo. Če bi pa kmetje ne ostajali pri volitvah doma in se izgovarjali kar po vrsti: „bodo že brez mene tudi opravili,“ bi pa bili izvoljeni taki poslanci, ki bi delali za kmeta, ne pa „kimali“ in glasovali na komando. Govori nadalje tudi o krivični volilni reformi, posebno za nas koroške Slovence. Nemci bi radi svojo državo raztegnili do Trsta. Mi Slovenci smo jim pa na potu. Zato nas morajo poprej uničiti. In najprej smo na vrsti koroški Slovenci. Društvi „Südmark“ in „Deutscher Schulverein“ že dolgo delujeta na to; v novejšem času pa še naj pride na pomoč krivični volilni red. Zato je naša dolžnost, da se vendar enkrat zbudimo in tirjamo za-se pravice. Če imamo dolžnosti, moramo imeti tudi pravice, če plačujemo, hočemo tudi govoriti. Tudi ta, nad vse izborni govor, so poslušalci poslušali z zanimanjem. Enoglasno se je sprejela resolucija za vsaj dva gotova slovenska mandata in pravično razdelitev volilnih okrajev. Z „živio“-klici na cesarja se je shod zaključil.

Zavarovanje proti požaru je danes za Koroško jako opasna zadeva, ker so poleg nemške deželne zavarovalnice vse druge v tej deželi poslujoče nemške in tudi nekatere druge zavarovalnice vzdignile po dogovoru letno plačilo premije za polovico dozdanje zavarovalnine in silijo zavarovance, da ostanejo pri njih in plačujejo. Kmet, revna para, molči in plačaj! Opozarjamo prizadete kroge, da ni nikdo zavezan več plačati, kakor je objavil pri sklepanju zavarovalne pogodbe in da zavarovalnina, ki zahteva višjo pre-

mijo, kakor je bila dogovorjena, sama ruši zavarovalno pogodbo in da s tem zavarovancu na prosto, zavarovati se pri drugi zavarovalnici, ki bo postopala bolj človeško z njim. Posestniki, pozor, da se vam ne zgodi krivica!

XXXVII. c. kr. državna loterija. Dne 21. junija t. l. se vrši žrebanje XXXVII. c. kr. državne loterije za civilne dobrodelne namene. Bogato opremljeni načrt izkazuje 18.137 dobitkov v gotovini, med temi glavni dobitki v znesku 200.000 K, dalje dobitke po 40.000 K, 20.000 K, 10.000 K itd., skupaj več kot pol milijona kron. Čisti dobiček se po cesarjevi določbi razdeli javnim dobrodelnim napravam. Srečke po 4 K se dobe v tobačnih trafikah, menjalnicah itd.

Društveno gibanje.

Prihodnjo soboto, dne 16. junija, se vrši redno zborovanje slovenskega krščansko-socialnega delavskega društva pri Cavniku ob 8. uri zvečer. Agitirajte za obilno udeležbo! Privedite nove, posebno koroške fante. Na dnevnem redu so govori, petje in tamburaška godba.

Krščansko soc. pevsko in delavsko društvo za Podsinjovos-Bistrico in okolico napravi v nedeljo, dne 17. junija, pri Kašparju v Podsinjivasi ob 4. uri popoldne javen shod. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Dopisi.

Iz Roža. Prišla je nova železnica in odprla gotovo najlepši del slovenskega Korotana, prekrasno našo Rožno dolino vsem našim ljudem in nasprotnikom. Mnogo se je že prej govorilo in se še sedaj razpravlja o pomenu te prometne ceste za tukajšnje prebivalstvo, posebno z narodnega stališča. Zagovarjalo se jo je in govorilo se je proti nji, pač kakor je to navada pri vsaki novosti. Vendar nam to prazno razgovarjanje ne bo koristilo in najlepši naši upi in koristi te železnice nam bodo splavali po Dravi, ako mi sami ne bomo delavni in sami ne izkoriščali tega, kar nam nudi železnica ugodnega. To pa, kar je za ljudstvo koristno v gmotnem oziru, nam morda obrazloži zmožneje pero. Naj pokažem samo na nekaj narodnih dolžnostih, katere izpolnovati naj bo sveta dolžnost vsakega. Pred vsem dobili smo na postajah v Rožni dolini dvojezične napise, vsa zlobna gonja nemških listov proti tej pošasti ni pomagala nič, in kakšna dolžnost nam vzraste iz tega: pokažimo povsod in posebno pred uradniki nove železnice, da v resnici skoraj samo Slovenci prebivajo tu, in da zahtevamo tudi od teh, kateri so nameščeni nam v službo in od našega trdo zasluženega denarja plačani, da nas razumejo v našem jeziku, kratko: nikdo naj ne govori pred c. k. uradnikom drugače, kakor v svojem materinem jeziku! S tem zamašimo usta nemškemu kričačem, katerim se blodi nekaj o nemškem Rožu; s tem zabranimo pristop nemškemu uradnikom, katerih glavni namen je, razširjati nemško misel, pomagati šoli in nemškutarjem pri njih pogubonosnem delovanju, zasmarnovati slovenski jezik in narod, a vendar si polniti žepe s slovenskim denarjem. S tem pomagamo končno sinom slovenske matere k poštemu kruhu, kajti vlada bo prisiljena nastavljanje samo Slovence na novi progi. Torej naša čast, korist in dolžnost zahteva, da rabimo izključno le materini jezik, in gotovo menda ne bo Slovenca, ki bi delal drugače. Druga dolžnost je izražena v geslu: svoji k svojim. Od nekdanj se že to geslo ponavlja in zabičuje, pa vendar nam je še vse premalo prešlo v meso in kri. Da staro in posebno ob sedanjih razmerah koristno geslo zopet in zopet ponavljamo in vsakemu Slovencu vcepjamo, spoznavamo posebno ob novi železnici za koristno. Kajti železnica, kakor nam more koristiti, nam tudi more škodovati, in največ gotovo v tem, da prinese kopo tujih, nam sovražnih podjetnikov, kateri se zarijejo med nas, kakor klin, razjedajo nam meso in kri, a si vendar redijo svoje trebuhe in mošnje od naših žuljev. Če smo v tem oziru bili do sedaj malomarni, gotovo to ne smemo biti v prihodnje, ker nevarnost se je zelo povečala. Torej naša sveta dolžnost je, da se ogibamo dosledno nam nasprotnih podjetnikov, in da podpiramo kolikor mogoče naše somišljenike. Kako zlobnoveselo so poročali nemški listi na dan otvoritve nove železnice, da je vihrala s Hudričeve restavracije ob postaji Svetnavas frankfurtarica, in se na podlagi tega rogali dvojezičnim napisom na postaji in slovenskemu značaju naše doline. Da, ko bi to bilo na eni frankfurtarici ležeče. Zavedni Slovenci pa, kateri ste onega restavraterja pridno redili celo zimo, oglejte si v prihodnje dobro prag njegove hiše in spomnite se, da je tu samo za nemške goste prostora. Naj pomaga izdajalska cunjja! Za vas pa ni daleč v bližnjo Kaplo, kjer

vas pozdravlja slovenski napis: „gostilna Zec“. Tu vas sprejmeta lepo po domače in gostoljubno mladi gospodar in gospodinja, postrežeta z dobro pijačo in jedjo in vi odidete zadovoljni z zavestjo, da ste v lastno korist storili narodno dolžnost. Opozarjamo pri tej priložnosti tudi na shod bližnjih pevskih in tamburaških društev, kateri se bo vršil v tej gostilni pod okriljem celovške „Bisernice“.

Gospodarske stvari.

Črtice o govedarstvu.

(Piše Fr. Dular.)

V tisti deželi je blagostanje doma, v kateri napreduje živinoreja in v kateri cvete poljedelstvo.

(Dalje.)

Slama je prav malo redilna in zelo težko prebavna klaja. Zatorej ni mogoče živine hraniti s samo slamo, če hočemo imeti od nje kakšnih užitkov (dohodkov). No, kadar pa krmite goveda z žitom, oljnatimi tropinami, s sladnimi kalmi, ali sploh s tako klajo, ki že v malem mnogo zaleže, takrat je slama na mestu, če ne polagata sena. Slama namreč izpolni želodec ter povzroči, da se žito ali kaka druga taka močna redilna krma popolnoma izkoristi in prebavi. Slama je tudi zato dobra, da jo mešamo med tečno svežo deteljo ali svežo klajo sploh. Ko bi krmili mnogo tečne trave same na sebi, ne bi se mogla vsa izkoristiti in prekuhati, in mnogo neprebavnega bi odšlo v gnoj. Tu si je pomagati s slamo, mešaje jo med svežo krmo. S tem sčedimo tečno frišno klajo, a zraven tega preprečujemo hitro napenjanje. Vrhu tega je slama pripravna za mešanje med prevodeno krmo, med korenstvo itd. Gori sem omenil, da je slama prav malo tečna. Ali vendar niso v tem oziru vse vrste slame enake. Od žitaric dajeta oves in ječmen najboljšo slamo. Ovsena slama ne bi bila ravno prenapačna, ali to napako ima, da je predebela in pretrda. Ajdovica (slama hejde) je zelo težko prebavna, ali nekoliko bolj tečna od pšenične in ržene slame. Pšenična slama je prav slaba, ali še slabjša je ržena. Jaro žito daje nekoliko bolj tečno in lažje prebavno klajo, kakor ozimine.

Pleve in luskine (štroki od sočivja) so nekaj boljši in tečnejši od dotične slame. To se pravi: pšenične pleve imajo nekaj več redilnih snovij, kakor pšenična slama itd. Pleve in luskine so močno trde in zelo težko prebavne. Ali temu morete odpomoči, če jih skuhate, odnosno z vrelo vodo poparite, tudi okisanje v kadeh zmehča tako klajo. Tako morete zmehčati in bolj prebavno napraviti tudi slamnato rezanico (rezanje). Poparjene, skuhane ali okisane pleve in luskine krmite, s tečnejšo primesjo pomešane, molznim kravam in pitalni goveji živini.

Izmed žita dajemo govedom skoraj izključno le ječmen, turšico in oves. Vendar ni dajati goveji živini celega žita, temuč le zmlatega ali zdrobljenega (šrot). Samo bikom plemenjakom se more dati za povzdigo plemenske moči celega ovsaa. Zdrobljeni (šrotani) oves je dober za težko delajoče vole, za molzne krave, ker iz njega se napravlja obilo dobrega mleka, za teleta in za mlade junčke. Za pitanje goved ni oves baš pripravno žito, za to sta ječmen in turšica mnogo boljše, ta dva sta za debeljenje kakor stvarjena. Seveda celega ječmena ali cele turšice jim ne dajajte, ampak zdrobljeno (šrotano), pomešano med rezanico. (Dalje sledi.)

Tisoči priznanj potrjujejo

da najboljša in najcenejša dobavlja

cerkvene paramente in oprave

neprekosno že 95 let stara tvrdka

Josip Neškudla

e. in kr. dvorni dobavitelj in tvorničar

Jablone nad Orlici, števil. 86, pošta istotam, Češko.

Prosi se natančnega naslova.

Ilustrovani ceniki, proračuni, izberki poštnine prosto.

Politični pregled.

Novo ministrstvo se je sledeče sestavilo: baron Beck, ministrski predsednik; baron Bienerth, notranje stvari; Korytovski (Poljak), finančno; Marchet (Nemec), naučno; grof Auersperg, poljedelsko; Klein, pravosodno; pl. Derschatta (Nemec) železniško; dr. Fořt (Čeh), trgovinsko ministrstvo; Prade, nemški minister rojak; dr. Pacak, češki minister rojak; grof Dzieduszycki, poljski minister rojak; fzm. Schönaich, domobrantsko ministrstvo.

Štajarsko. Na mesto umrlega poslanca Žičkarja je bil izvoljen pri dopolnilni volitvi v državni zbor urednik „Sl. Gospodarja“, dr. Anton Korošec z 19.153 glasi; Wratschko, kandidat nemščurjev, Nemcev in socijalnih demokratov, je dobil 7065 glasov, in svobodomiselnih kandidat 2807. V doglednem času bo dopolnilna volitev umrlega poslanca Berkša. — V Brežicah je bila binkoštni ponedeljek velika sokolska slavnost. Nad 400 slovanskih Sokolov se je udeležilo blagoslovljanja društvene zastave brežiškega Sokola. Nemci so jo večidel popihali iz mesta, vlada pa je poslala mnogo orožnikov in nekaj stotnij vojakov v varstvo. Prišlo ni do izgrediv, akoravno so Nemci izzivali na nečuvnen način Sokole. Posebno se je izkazal okrajni glavar. — Nemški minister Prade je dobil sedaj dva uradnika, ki bodeta pazila, da ne dobi v planinskih krajih nobeden tujec državne službe, nam pa vsiljujejo nasprotnike.

Primorsko. V nedeljo dne 27. maja je bilo v Trstu blagoslovljenje veteranske zastave. Nad 600 veterancev se je udeležilo slavnosti, med katerimi so bili večidel Slovani. Italijani so napravili izven mesta shod svoje „Lega nazionale“. Kumica zastave je bila nadvojvodinja Marija Jožefa, soproga nadvojvode Otona. Blagoslovljenje je bilo v vojašnici pešpolka št. 97. Pri odhodu so imeli tržaški veterani slovensko komando, drugi pa, ne izvzemši ljubljancanov, nemško.

Hrvatsko. Ban se je pogodil z opozicijo in izstopil iz narodne (mažaronske) stranke, ki je potem sklenila, da se razide. Na vodilna mesta pridejo možje sedaj vladajoče stranke.

Bolgarska se lepo razvija, odkar je prišla iz turških krempljev. Sedaj že šteje 4.020.000 duš in ima 4000 osnovnih šol. Leta 1895 so začeli zidati luko v Varni, ki je bila do tedaj jako slaba in večjim ladjam zavoljo plitvosti morja nedostopna. Dne 31. vel. travna pa so jo slovesno odprli in izročili prometu. Delali so jo le z domačim kapitalom in z domačimi delavci. Mesto šteje sedaj že krog 30.000 prebivalcev in je zvezano z Donavo z ruščuško-varnensko železnico. Luka je velikega pomena za Bolgarijo in Srbijo.

Rusija. Zadnje tedne so bili kmetski nemiri skoraj po vseh delih Rusije. Ljudstvo, ki je bilo leta 1862 oproščeno tlake, hoče zemlje. Kmetje kar sami hočejo razdeliti posestva, ne da bi čakali vlade. Mnogo kronskih zemljišč se bo razdelilo med uboge kmete, ki so brez lastnine. Vse gleda z največjo pozornostjo na dumo (državni zbor). 26. majnika je podal ministrski predsednik izjavo vlade, v kateri naglašja, da ne bode amnestije, in da ministri ne bodo odgovorni dumi. Sedaj pa je nastopil govornik za govornikom in vsi so ostro napadali vlado in zahtevali, da odstopi. Ministri so uvideli, da se ne morejo vzdržati in so prosili carja, da jih nadomesti z drugimi. 30. majnika je bil potem kronski svet, na katerem je bil tudi car in Trepov navzoč. — V Odesi, Arhangelsku in Kronstatu se pa zopet širijo nemiri med vojaki.

Anarhisti na delu. Pred kratkim so imeli anarhisti v svojem glavnem gnezdu Patterson v Ameriki zborovanje, na katerem so sklenili pomoriti več vladarjev, posebno pa Roosevelta, predsednika združenih severoameriških držav, angleškega kralja, nemškega cesarja in ruskega carja. Na dan poroke pa so napadli mladega španskega kralja, ko se je peljal iz cerkve od poroke. Neki Mateo Moral je vrgel z balkona neke hiše, ki je last kraljeve matere, bombo, katera se je razletela in mnogo ljudi ubila, mnogo pa ranila. Kralj in kraljica sta k sreči ušla smrti. Kraljičina obleka je bila vsa krvava. Pri gledališki predstavi so zopet hoteli napasti kralja, kar jim je v drugič izpodletelo. Pač žalosten spomin za kralja na poročni dan. — V Ankoni so tudi našli bombe, ki so bile pripravljene za italijanskega kralja. Povsod sedaj pazijo na anarhiste in jih lovijo. Kaj li upajo doseči s svojim ravnanjem?

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj toliče v sebi, je torej najlaže prebaven, ne provzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom
Ivan Hoff
in s levo varstveno znamko.

Zavoje po 1/4 kg 90 vinarjev
> 1/2 „ 50 „
Dobiva se povsod.

Slovinci, spominjajte se Velikovške šole!

Listnica uredništva.

G. Jožef Pistotnik, cerkovnik na Radišah. Potrjujemo, da g. Valentin Lakner ni v nobeni zvezi z dopisi iz Radiš v „Miru“ št. 21. in 22. t. l., kjer je imenovano Vaše ime in radiški g. učitelj, kot „hauptman fajerbera“. Sicer je nam pa zagotovljeno, da se resnica vsakega poročila o Vašem „fajerberu“ da s pričami dokazati. Če ni resnica, kar poročila „Mir“, pošljite popravek, če je pa resnica, zakaj se hudujete? Saj se resnice in pravice ni treba sramovati, še manj pa bati, če ima človek mirno vest. Prosimo, g. Pistotnik, sporočite to tudi svojim zaveznikom, ki pomagajo kovati v nesramnega „Štajerca“ poročila, ki Radišam ne delajo nobene časti. Izobraževalno društvo in napadane osebe se bodo znale že same braniti.

Zitne cene

od 30. maja do 5. junija 1906.

Po uradnem poročilu deželne vlade z dne 6. junija.

Cene so za 80 litrov (biren).

Žito in sočivje	Celovec		Beljak		Piliberk		St Vid		Trg		Velikovec		Volsperk		Žel. Kapla		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Pšenica . . .			12	16													11 78
Rž	9	04	11	20			9	28									11 12
Ječmen				10	88												
Ajda	8	90	12	80													9 16
Oves	7	04	7	04			8										6 24
Proso																	
Pšeno	16	80	17	28													
Turšica			10	56			10	40									
Grah																	
Leča																	
Fizol, beli . . .																	
„ rdeči																	

Naznanilo.

A 65/6
10

C. kr. okr. sodnija v Velikovcu naznanja, da je dne 10. marca 1906 umrla gospa Julijana Mairitsch, roj. Treiber, hišna posestnica v Velikovcu, katera je postavila za dediča enega dela svojega premoženja one, kateri se morejo izkazati, da jim je bila botra.

Vsled tega se pozivljajo vse one osebe, katerim je bila gospa Julijana Mairitsch botra in si nameravajo prisvojiti pravico do tega dela njene zapuščine, da prijavijo svojo dedinsko pravico tekom enega leta od spodaj označenega dneva naprej pri tej sodnji in vložijo z izkazom svoje dedinske pravice svojo oglasitev za dediča, sicer se bo ta del zapuščine, za katero je med tem kot kurator nameščen g. Henrik Meglitsch, posestnik v Velikovcu, z onimi, ki se oglase za dediče in dokažejo svojo dedinsko pravico, obravnal in se njim prisodil.

C. kr. okr. sodnija v Velikovcu
oddelek I, dne 4. junija 1906.

Kaplan l. r.

Naznanilo.

a 124/6
3

Po c. k. okrajni sodnji v Pliberku se bo na prošnjo g. Josipa Rotounnika, kot varuha mladoletne Marije Kurten, zapuščini po Ani Kurten pripadajoče spodnje Praprekerjevo posestvo št. 28, kat. obč. Dobrova, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja in več vrtnih in poljskih parcel, ki merijo 1 ha 10 a 22 m² za izklicno ceno 5674 K 83 vin. brez pripadkov na javni dražbi prodalo.

Na posestvu, ki se bo dražbalo, se izvršuje gostilničarska obrt.

Dražba se vrši

dne 22. junija 1906, ob 8. uri dopoldne na licu mesta.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmejo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njih zastavne pravice ne glede na prodajno ceno zavarovane. Pogoji se lahko vpogledajo pri sodnji, soba št. 2.

Obenem z dražbo nepremičnin se bo vršila prostovoljna sodnijska dražba vseh v zapuščini se nahajajočih premičnin, pohištva, krme, zaloge vina in žganja, kuhinjske oprave, steklenic vsake vrste itd.

Te stvari se oddajo le proti takojšnjemu plačilu in odpravi.

Ako bi se dražba premičnin ne dokončala dne 22. junija 1906, se bo nadaljevala dne 23. junija 1906 ob 8. uri dopoldne.

C. kr. okrajna sodnija v Pliberku,
odd. I, dne 28. maja 1906.

Appelmann l. r.

Kopalnice in vodno zdravilišče v Kamniku na Kranjskem.

Postaja c. kr. državne železnice. Popolno zdravljenje z vodo (sistem Priessnitz, Winternitz in Kneipp), ogljenokisle in električne kopeli, zdravljenje s suhim, vročim zrakom, masaža in zdravstvena telovadba. Uporaba elektrike. — Načrti zastoj. — Sezija od 15. maja do septembra.

Zdravniški vodja: Dr. Rudolf Wackenreiter.

Hotel „Balkan“ Trst.

Kavarna in restavracija
Nova zgradba, 70 elegantnih sob, lift, električna razsvetljava, kopelji. — Cene zmerne.
Počkaj & Kögl.

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadrugo

„CROATIA“

pod pokroviteljstvom kralj. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajarskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognju po najnižjih cenah.

Vsa pojasnila daje:

glavni zastop „CROATIE“ v Celovcu

Valentin Jug, benediktinski trg št. 4.

Zastopniki se iščejo po vseh večjih krajih Koroške.

Za gotovo plačo in provizijo sprejme

akviziterje in krajevne zastopnike dobro vpeljana zavarovalna družba proti požaru, za življenje in proti nezgodam. Pripravno za penzioniste in privatne uradnike. Poudbe upravnistvu lista.

Po Najvišjem povelju Nj. c. in kr. ap. veličanstva.

XXXVII. c. kr. državna loterija

za zasebne dobrotelne namene tustranske državne polovice.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 18.137 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 512.200 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron v gotovini,

žrebanje se vrši nepreklicno dne 21. junija 1906. l.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 7, pri loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, v davkarijah, poštnih, brzjavni in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno.

Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo za loterijske dohodke. Oddelek državnih loterij.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško. Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje in ponatiskovanje kaznivo.

Edino pravi je

Thierryjev balsam

le z zeleno znamko z nuno.

Staroslaven neprekosljiv zoper motenje prebavljanja, krče v želodcu, koliko, prehlajenje (katar), prsne bolezni, influenco itd. itd.

Cena: 12 malh ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo splošno znano kot „non plus ultra“

za vse se tako zastarele rane, vnelja, poškodbe, ture in uljasa vseh vrst. — Cena: 2 lončka K 3.60 franko razpošilja le proti predplači ali povzetju

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogiški Slatini.

Knjižico s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah in medicinskih drogerijah.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se vljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Pristno, prav okusno vino

iz mariborske in ljutomerske okolice — letnik 1905 — proda v manjši in večji kvantiteti

Franc Moravec,

stolni župnik v Mariboru.

Stanje

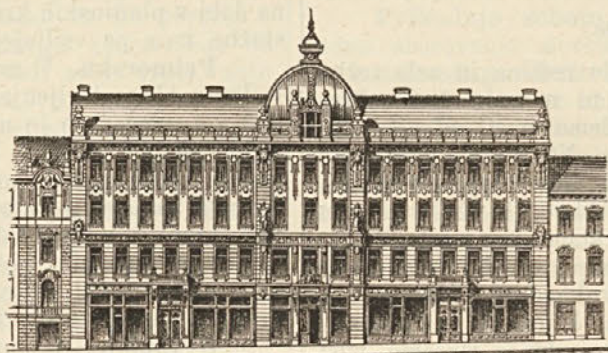
hranilnih vlog:

22,000.000 kron.

Rezervni

zaklad:

nad 760.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Želodčne kapljice (prej kapljice sv. Marka).

500 let je stara lekarna, v kateri se izdelujejo po izkušenem zdravniškem receptu želodčne kapljice (prej kapljice sv. Marka). Te želodčne kapljice, ki so izgotovljene po receptu, ki ga mi je dal zdravnik na razpolago, so se izborno obnesle za vzdrževanje zdravja, ker je dokazano, da je

Postavno zavarovano.

nervoznost, bledičnost, nespečnost, migrena, glavobol vedno le posledica slabe prebave, in vsled tega pomanjkljive tvoritve krvi. Kapljice izborno učinkujejo pri prehladi želodca, želodčni slabosti, slabi prebavi in z njo zvezanem telesnem zaporu in breztečnosti.

Izpis iz skoraj vsak dan mi prostovoljno priposlanih zahvalnih pisem:

Z Vašimi želodčnimi kapljicami sem zelo zadovoljen, ker so ozdravile mojo hčer dolgoletne bledičnosti. Prosim, pošljite mi za 8 kron še 2 tucata. Z odličnim spoštovanjem HENRIK KUBRICHT, krajevni sodnik v Radenburgu. — Vaše želodčne kapljice so moji ženi čudovito pomagale proti želodčni bolezni. Pošljite mi zopet 12 stekleničic. JOSIP SCHNEIDER, hišni posestnik na Dunaju, Videnska glavna cesta.

Želodčne kapljice se pošiljajo:

1 tucat za K 4.—, 3 tucati za K 11.—, 5 tucatov za K 17.—,

franko zavoj prosta pošiljka, ako se znesek prej vpošljo ali po poštne povzetju. Razpošilja edino le mestna lekarna v Zagrebu, Markov trg št. 6, poleg cerkve sv. Marka.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2,000.000.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupcne.

Daje predudje na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavalje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne zdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.